

Cyfenw	Rhif y Ganolfan	Rhif yr Ymgeisydd
Enwau Eraill		0

TGAU – NEWYDD

3310N30-1

A16-3310N30-1

**MATHEMATEG – RHIFEDD
UNED 1: HEB GYFRIFIANNELL
HAEN GANOLRADD**

DYDD MERCHER, 2 TACHWEDD 2016 – BORE

1 awr 45 munud

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Ni chewch ddefnyddio cyfrifiannell yn yr arholiad hwn.
Efallai bydd angen pren mesur, onglydd a chwmpas.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du. Peidiwch â defnyddio beiro gel na hylif cywiro.

Cewch ddefnyddio pensil ar gyfer graffiau a diagramau yn unig.

Ysgrifennwch eich enw, rhif y ganolfan a'ch rhif ymgeisydd yn y blychau ar ben y dudalen hon.

Atebwch **bob** cwestiwn yn y lleoedd gwag priodol.

Os nad oes digon o le, defnyddiwch y dudalen barhad yng nghefn y llyfryn, gan wneud yn siŵr eich bod yn rhoi'r rhif cywir ar y cwestiwn/cwestiynau.

Cymerwch π fel 3.14.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Dylech roi manylion eich dull datrys os yw'n briodol.

Nid yw'r diagramau wedi'u lluniadu wrth raddfa os nad yw'n cael ei nodi.

Ni fydd atebion lluniadu wrth raddfa yn dderbyniol os oes gofyn i chi gyfrifo.

Mae nifer y marciau wedi'i nodi mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Yng nghwestiwn **2(a)**, bydd ansawdd eich trefnu, cyfathrebu a chywirdeb ieithyddol a mathemategol wrth ysgrifennu yn cael ei ystyried.

I'r Arholwr yn unig		
Cwestiwn	Marc Uchaf	Marc yr Arholwr
1.	3	
2.	8	
3.	3	
4.	9	
5.	6	
6.	4	
7.	4	
8.	5	
9.	9	
10.	7	
11.	8	
12.	9	
13.	5	
Cyfanswm	80	

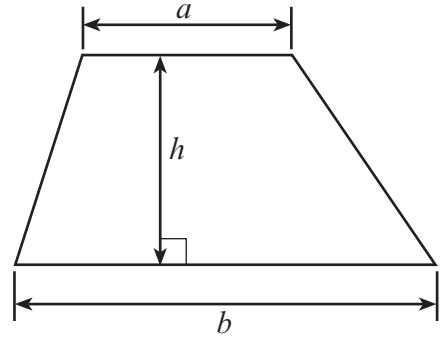
3310N301
01

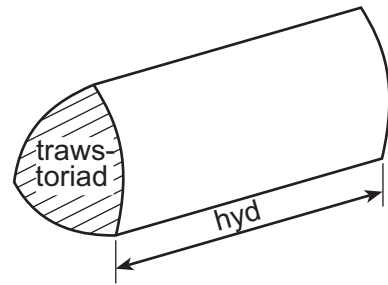
NOV163310N30101

Rhestr Fformiwlâu – Haen Ganolradd

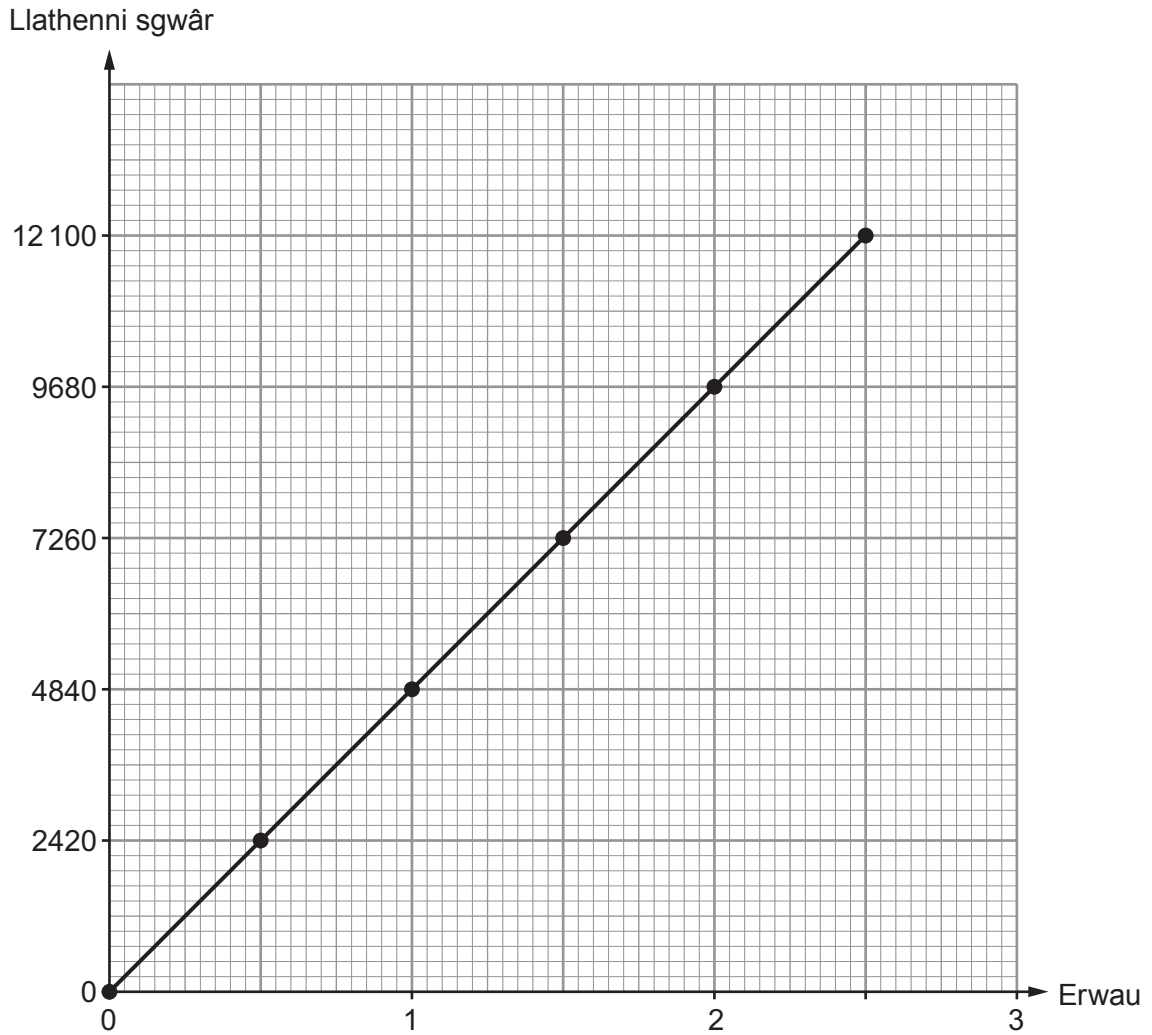
$$\text{Arwynebedd trapesiwm} = \frac{1}{2}(a + b)h$$

$$\text{Cyfaint prism} = \text{arwynebedd trawstoriad} \times \text{hyd}$$

1. Mae Marcus yn ffermwr.
Mae ganddo ei graff trawsnewid ei hun i newid rhwng erwau a lathenni sgwâr.

Cwblhewch bob un o'r gosodiadau canlynol.

- (a) Mae 3 erw yn hafal i ..... o lathenni sgwâr. [1]

.....

.....

.....

- (b) Mae 5.5 erw yn hafal i ..... o lathenni sgwâr. [2]

.....

.....

.....

2.

Potel fach
300 ml am 66c

Potel ganolig
400 ml am 92c

Potel fawr
500 ml am £1.25

(a) *Yn y rhan hon o'r cwestiwn, cewch eich asesu ar ansawdd eich trefnu, cyfathrebu a chywirdeb wrth ysgrifennu.*

Mae Roland yn mynd i brynu sudd oren ar gyfer parti.
Pa faint (size) potel o sudd oren sy'n rhoi'r gwerth gorau am arian?
Rhaid i chi ddangos eich gwaith cyfrifo.

[3 + 2 TCY]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) Mae angen i Galina brynu 800 ml **yn union** o sudd oren.
Pa un yw'r opsiwn gorau i Galina?
Rhaid i chi ddangos eich gwaith cyfrifo ac ystyried pob opsiwn.
Rhaid i chi roi rheswm dros eich dewis.

[3]

.....

.....

.....

.....

3. Mae arolwg yn cael ei wneud i weld pa mor aml mae pobl ifanc yn eu harddegau (*teenagers*) yn prynu *DVDs*.

Mae'r ddau gwestiwn canlynol yn cael eu gofyn mewn holiadur.

Cw1. Ble rydych chi'n byw?

*Cw2. Pa mor aml rydych chi'n prynu *DVDs*?*

Byth

1-10 gwaith

10-15 gwaith

Mwy na 15 gwaith

- (a) Ar gyfer pob cwestiwn rhowch **un** rheswm pam **nad** yw'n addas. [2]

Cw1. .....

.....

Cw2. .....

.....

- (b) Mae'r arolwg yn cael ei wneud drwy adael copïau o'r holiadur ar y silffoedd *DVDs* mewn archfarchnad.

Rhowch **un** feirniadaeth am sut cafodd yr arolwg ei wneud. [1]

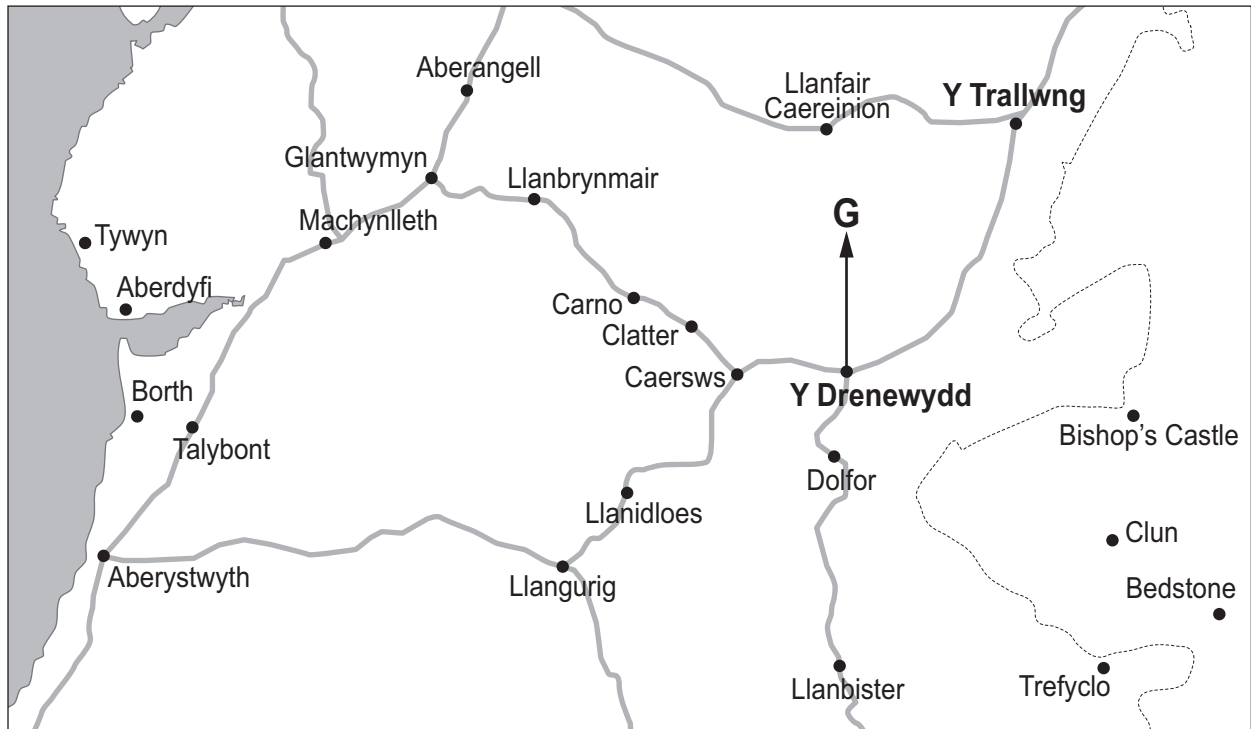
.....

.....

.....

4. Mae'r map yn dangos rhan o Gymru.
Mae safle Y Drenewydd i'w weld ar y map.

- (a) Ysgrifennwch gyfeiriant Y Trallwng oddi wrth Y Drenewydd.

[1]

..... °

- (b) Enwch y lle ar y map sydd ar gyfeiriant o 235° oddi wrth Y Drenewydd.

[2]

.....

(c) Y pellter o'r Drenewydd i'r Trallwng yw tua 14 milltir ar y ffordd.

(i) **Amcangyfrifwch** y pellter, ar y ffordd, o'r Trallwng i Lanfair Caereinion mewn milltiroedd. [1]

.....
.....
..... o filltiroedd

(ii) Mae Megan yn byw yng Nglantwymyn.
I deithio i'r gwaith, mae hi'n dechrau drwy fynd i gyfeiriad Machynlleth.
Mae'r daith i'r gwaith tua **40 km**.

Trawsnewidiwch 40 km yn filltiroedd. [2]

.....
.....
.....
.....
..... o filltiroedd

Ym mha dref neu bentref gallai Megan fod yn gweithio? [1]

.....

(ch) Mae gan fap arall raddfa 1 : 10 000.
Mae Megan yn mesur 3 cm ar y map hwn.
Pa bellter mae hyn yn ei gynrychioli mewn **metrau**? [2]

.....
.....
.....
.....
..... o fetrau

3310N301
07

5. (a) Mae myfyrwyr yn sefyll profion Saesneg a Chymraeg.
Mae'r prawf Saesneg yn cael ei farcio allan o 80.
Mae'r prawf Cymraeg yn cael ei farcio allan o 70.

- (i) Mae Dyfed yn sgorio 35 yn ei brawf Saesneg.
Amcangyfrifwch sgôr Dyfed fel canran.
Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

4%   20%   23%   44%   51%

- (ii) Mae Liam yn sgorio 22 yn ei brawf Cymraeg.
Amcangyfrifwch sgôr Liam fel canran.
Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

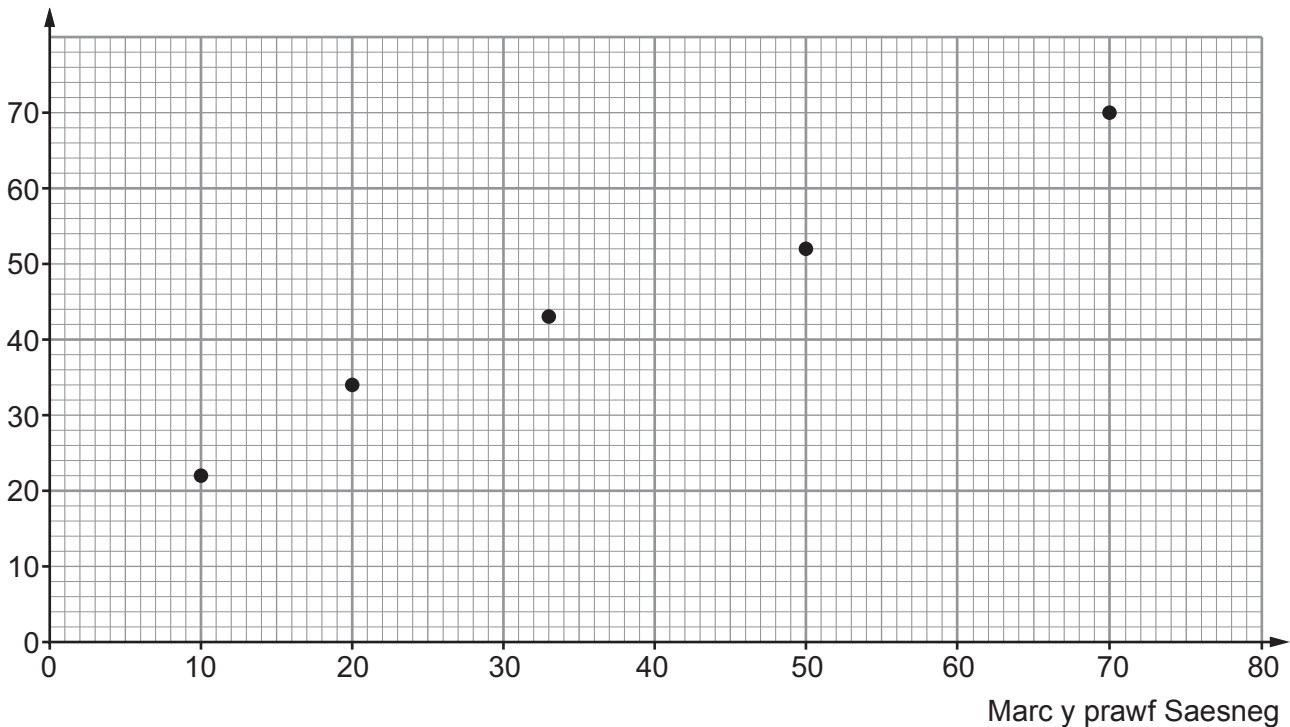
0.3%   3%   22%   31%   40%

- (b) Mae Rowena yn nodi rhagdybiaeth,
'Mae bechgyn yn gwneud yn well na merched yn eu profion Saesneg.'

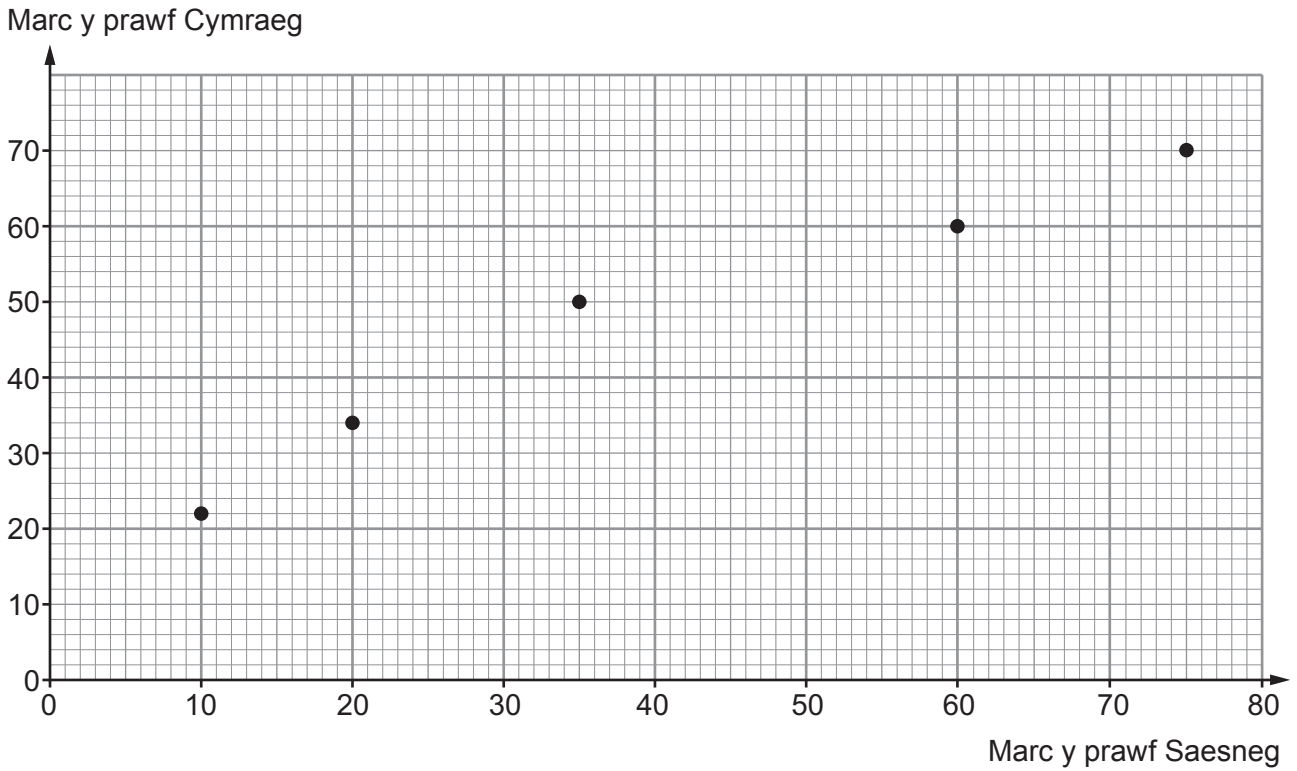
Mae hi'n dangos marciau profion 5 merch a 5 bachgen mewn diagramau gwasgariad.

Canlyniadau profion y merched

Marc y prawf Cymraeg

Canlyniadau profion y bechgyn

(i) Ydy'r data'n cefnogi rhagdybiaeth Rowena?
Rhaid i chi roi rheswm dros eich ateb.

[1]

.....

.....

.....

.....

.....

(ii) Sut gallai Rowena wella'r ffordd o brofi ei rhagdybiaeth?

[1]

.....

.....

(c) Tynnwch, â'r llygad, linell ffit orau i amcangyfrif faint o farciau byddech chi'n disgwyl i **fachgen** eu sgorio mewn prawf Cymraeg os sgoriodd ef 50 marc yn ei brawf Saesneg.

[2]

..... o farciau

3310N301
09

8. Mae'r diagram wrth raddfa sydd gyferbyn yn dangos maes gweryslla Eisteddfod.

Hyd y maes gweryslla yw 100 metr a'i led yw 80 metr.

Mae afon yn rhedeg ar hyd yr ochr *AB*.
Mae perth ar hyd *AD*.
Mae ffens ar hyd *BC*.
Mae *DC* yn agoriad gyda mynediad i faes gweryslla'r Eisteddfod.

Y raddfa sydd wedi'i defnyddio yw **1 cm yn cynrychioli 10 metr**.

Bydd ardal ar gyfer barbeciw yn cael ei hadeiladu ar y maes gweryslla.

Rhaid i'r ardal barbeciw fod

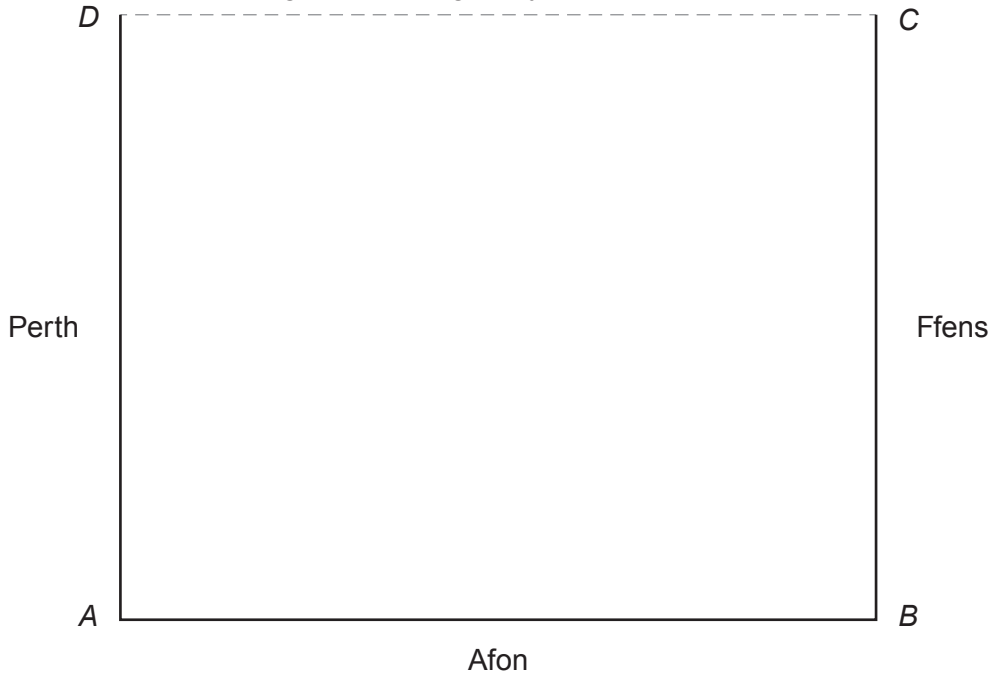
- yn agosach at yr afon nag at yr agoriad i faes gweryslla'r Eisteddfod,
- yn agosach at yr afon nag at y berth,
- yn fwy na 30 metr o gornel y maes lle mae'r berth yn cwrdd â'r afon.

Tynnwch linellau addas ar y diagram a thywyllwch y rhanbarth lle byddai'n bosibl adeiladu'r ardal barbeciw. [5]

1 cm yn cynrychioli 10 metr

Agoriad i faes gweryslla'r Eisteddfod

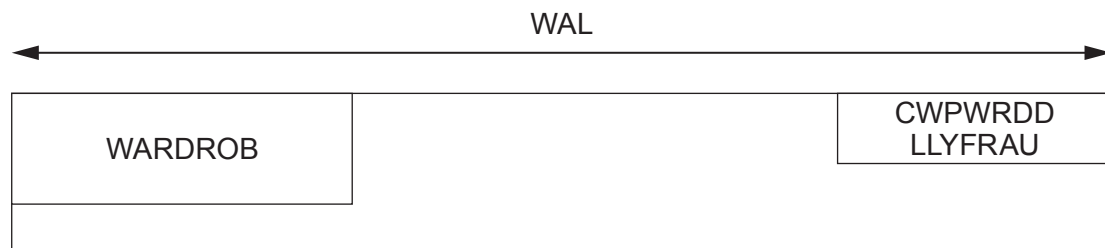

10.

<p>Desg gyfrifiadur fodern</p> <p>Wedi'i gwneud o bren laminiedig. Top gwrthgrafu.</p> <p>2000mm yn union yw'r hyd</p>	
---	--

Mae Luc eisiau'r ddesg newydd hon ar gyfer ei ystafell wely.

Mae'r ddesg i fod i ffitio yn erbyn y wal syth rhwng ei wardrob a'r cwpwrdd llyfrau.

Nid yw'r diagram wedi'i luniadu wrth raddfa

Mae Luc wedi mesur

- hyd y wal, sy'n 600 cm, yn gywir i'r 10 cm agosaf,
- hyd y cwpwrdd llyfrau, sy'n 147 cm, yn gywir i'r 1 cm agosaf,
- hyd y wardrob, sy'n 250 cm, yn gywir i'r 1 cm agosaf.

(a) Beth yw hyd mwyaf posibl y wal?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb.

[1]

600 cm   605 cm   645 cm   610 cm   650 cm

(b) Beth yw hyd lleiaf posibl y wardrob?
Rhowch gylch o amgylch eich ateb.

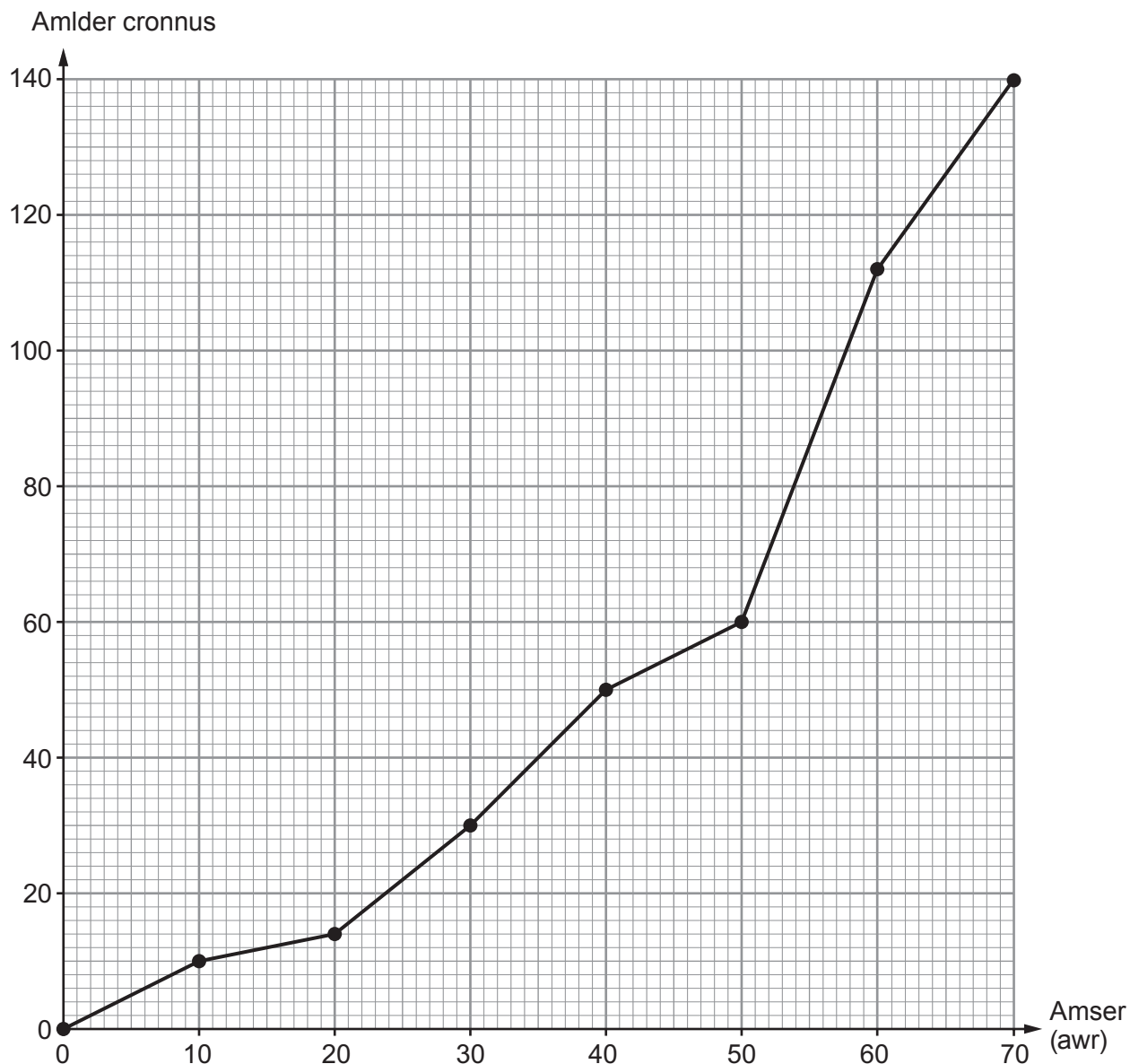
[1]

249 cm   249.45 cm   249.49 cm   249.5 cm   250 cm

11. (a) Gofynnodd rhywun i 140 o ferched faint o amser roedden nhw wedi'i dreulio yn adolygu ar gyfer yr arholiadau TGAU. Mae'r diagram amlder cronus yn dangos y canlyniadau.

- (i) Amcangyfrifwch yr amser canolrifol dreuliodd y merched yn adolygu. Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

35 awr   40 awr   48 awr   52 awr   70 awr

- (ii) Cyfrifwch nifer y merched dreuliodd rhwng 40 a 50 awr yn adolygu. Rhowch gylch o amgylch eich ateb. [1]

0 merch   5 merch   10 merch   15 merch   20 merch

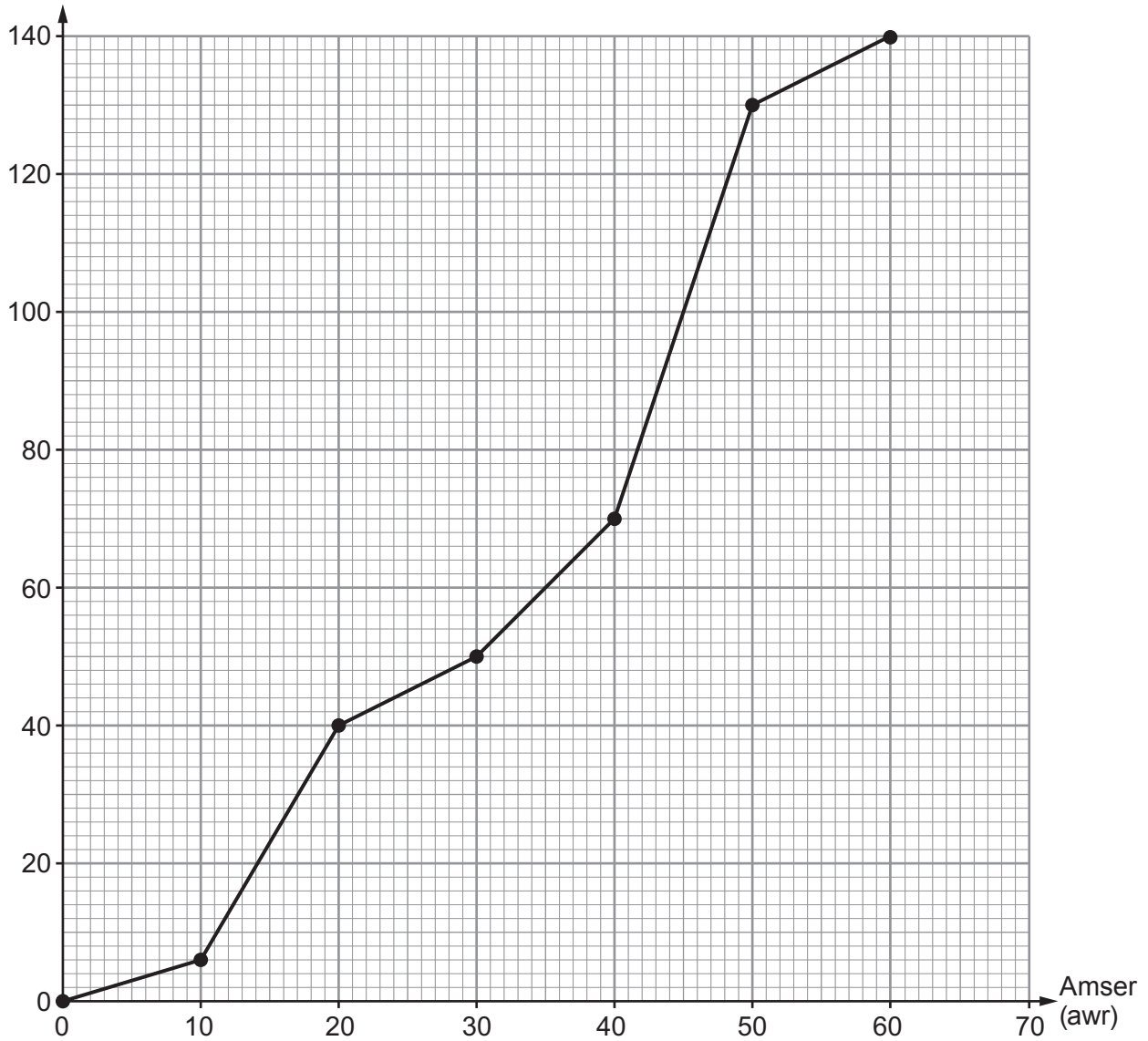
(iii) Rhowch gylch o amgylch naill ai CYWIR neu ANGHYWIR ar gyfer pob un o'r gosodiadau canlynol. [2]

Treuliodd 25 merch rhwng 30 a 50 awr yn adolygu.	CYWIR	ANGHYWIR
Ni wnaeth unrhyw ferch dreulio mwy nag 80 awr yn adolygu.	CYWIR	ANGHYWIR
Y grŵp modd yw rhwng 50 a 60 awr wedi'u treulio yn adolygu.	CYWIR	ANGHYWIR
Treuliodd 20 merch fwy na 60 awr yn adolygu.	CYWIR	ANGHYWIR

- (b) Gofynnodd rhywun i 140 o fechgyn faint o amser roedden nhw wedi'i dreulio yn adolygu ar gyfer yr arholiadau TGAU.
Mae'r diagram amlder cronus isod yn dangos y canlyniadau.

Amllder cronus

Mae Trefor yn gwneud dau osodiad.

1. Mae amrediad rhyngchwartel y bechgyn yn fwy nag amrediad rhyngchwartel y merched.
2. Ar gyfartaledd, treuliodd y bechgyn fwy o amser yn adolygu.

Ydy pob un o osodiadau Trefor yn gywir?

Dangoswch waith cyfrifo a rhowch resymau i gefnogi eich atebion.

[4]

Gosodiad 1: .....

.....

.....

.....

.....

.....

Gosodiad 2: .....

.....

.....

.....

.....

12. Mae Petra yn trefnu prom ar gyfer ei grŵp blwyddyn.
Mae nifer y bobl sy'n mynd i'r prom yn debygol o fod rhwng 20 ac 80.

Dyma fydd cost cynnal y prom yn *Gwesty Afonwen*.

- Llogi'r ystafell: £100
- Bwyd: £15 y person
- Diod groeso wrth gyrraedd: £3 y person
- Addurniadau: £2 y person

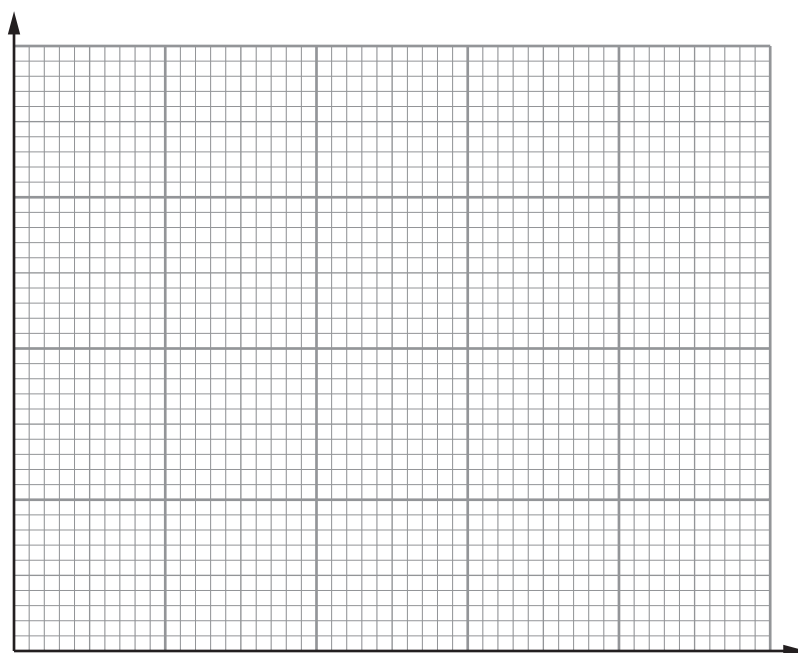
- (a) Lluniadwch graff i ddarlunio cyfanswm cost cynnal y prom ar gyfer rhwng 20 ac 80 o bobl.
Defnyddiwch y papur graff isod. [4]

.....

.....

.....

.....

(b) Mae Petra'n penderfynu rhannu'r holl gostau yn hafal rhwng y bobl sy'n mynd i'r prom.

- Gadewch i $\pounds P$ fod y pris sy'n cael ei dalu gan bob person.
- Gadewch i N fod y nifer o bobl sy'n mynd i'r prom.

Ysgrifennwch fformiwla ar gyfer P , yn nhermau N .

[3]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(c) Mae llogi ystafell fwy yn *Gwesty Afonwen* yn costio $\pounds 200$.
Mae cost pob person am fwyd, diodydd croeso ac addurniadau yn aros yr un peth.
Os $\pounds 2240$ yw cyfanswm y gost, faint o bobl sy'n mynd i'r prom?

[2]

.....

.....

.....

.....

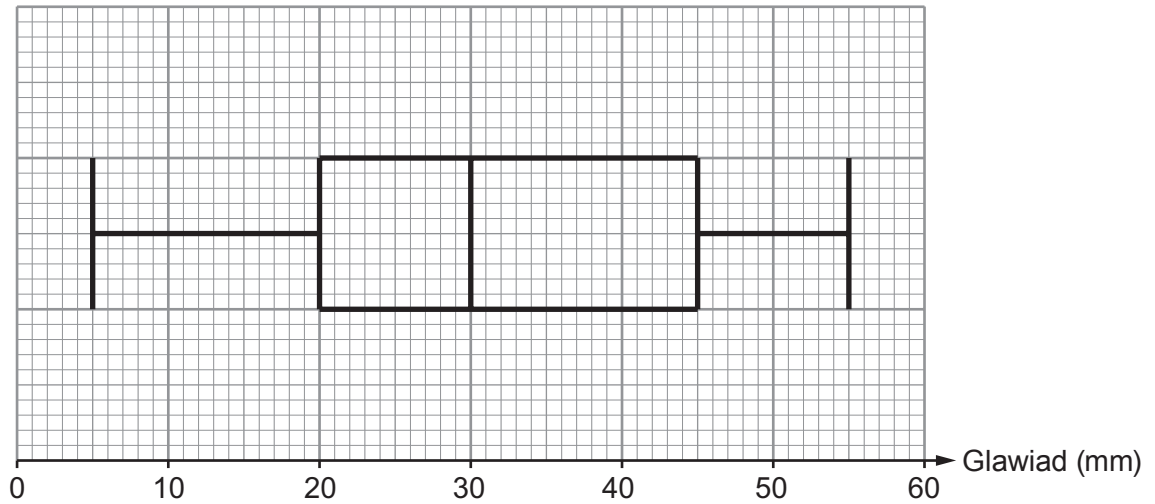
.....

.....

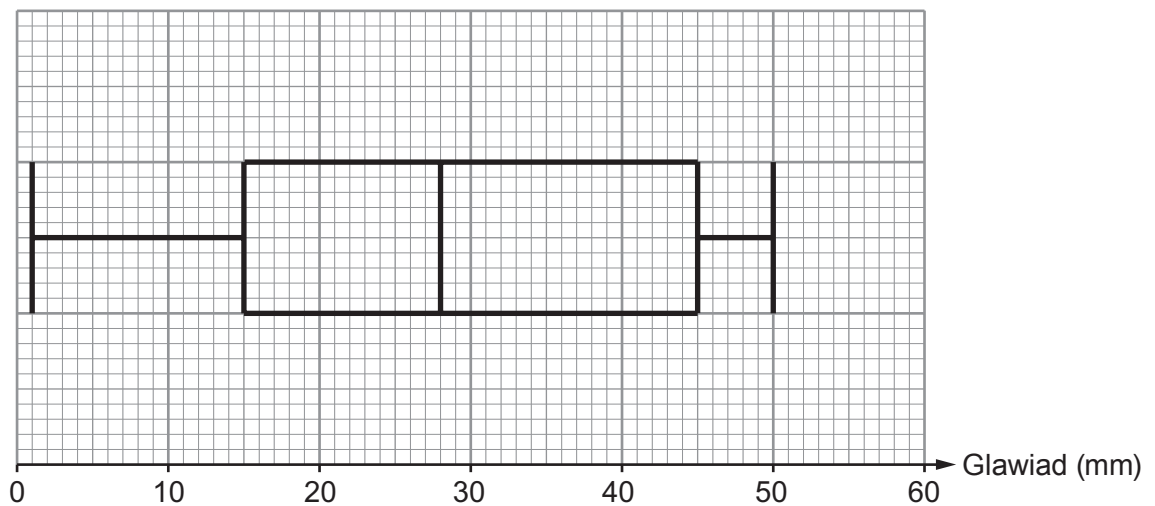

13. Mae'r plotiau blwch-a-blewyn canlynol yn darlunio'r glawiad dyddiol ym mis Ebrill 2016 ar gyfer Trefwen a Nawrby.

Glawiad mis Ebrill Trefwen

Glawiad mis Ebrill Nawrby

(a) Cwblhewch y tabl canlynol.

[4]

	Amrediad	Canolrif	Amrediad rhyngchwartel
Trefwen	..... mm	..... mm	..... mm
Nawrby	..... mm	..... mm	..... mm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(b) Mae Iona yn mynd ar ei gwyliau fis Ebrill nesaf.
Mae hi'n gobeithio cael tywydd da, gyda bron dim glaw.
Mae hi'n penderfynu mynd i Nawrby.
Rhowch reswm dros gefnogi penderfyniad Iona.
Dylech chi gynnwys gwerthoedd ar gyfer Trefwen a Nawrby.

[1]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DIWEDD Y PAPUR

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU

AR Y DUDALEN HON

TUDALEN WAG

PEIDIWCH AG YSGRIFENNU

AR Y DUDALEN HON

